



ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АВІАЦІЙНО-РЕМОНТНИЙ ЗАВОД

— підприємство, що спеціалізується на ремонті військових літаків та авіаційного обладнання. Створ. 1939 на базі колиш. ангарів 6-ї ремонт. бази ВПС Польщі як 133-ї Станіонарні авіац. майстерні, гол. призначенням яких було виконання відновлюв. ремонту авіац. техніки, що експлуатувалася у зх. регіоні СРСР. Новоствор. підприємство використовувало частину матер. бази колиш. 6-го авіац. полку ВПС Польщі, що до вересня 1939 перебував у Львові. Більшість приміщень містилася на Львів. аеродромі на Скнилівку. До літа 1941 майстерні налагодили ремонт трофей. польс. літаків РВД-8, ПВС-26, П-11 та авіадвигунів, а також рад. літаків По-2, винищувачів І-15, І-16, І-153, крім того, ремонтували автомобілі, трактори, мотоцикли. Із поч. нім.-рад. війни підрозділ спочатку був евакуйов. до Полтави, а від 3 вересня 1941 до 26 жовтня 1944 розташовувався у м. Кузнецьк Пензен. обл. (РФ). Після повернення до Львова рад. військ у жовтні 1944 майстерні повернулися на старе місце базування. 1941–45 підприємство відремонтувало й відправило на фронт 1287 літаків та 2820 авіадвигунів, велику кількість приладів авіац. озброєння та спец. обладнання. Працівники 133-х майстерень ремонтували літаки-винищувачі ЛаГГ-3, Ла-5, Ла-7, МіГ-1, МіГ-3, Як-1, Як-7, Як-9, бомбардувальники СБ, ТБ-3, Ту-2, Пе-2, А-20 «Бостон», транспортні машини Лі-2, штурмовики Іл-2, легкі літаки По-2 та двигуни М-11, М-22, М-25, АШ-82, М-88, ВК-105. Крім того, упродовж листопада 1944 — травня 1945 у майстернях складали та випробовували літаки Іл-10, які також передавали в бойові частини (загалом випущено 800 таких літаків і транспорт. машин С-47). У вересні 1946 майстерні було перейм. у 272-у, а у травні 1947 — у 352-у Авіац. ремонтну базу. У перші повоєнні роки підприємство освоїло ремонт нових двигунів для Ла-7, Ту-2 — АШ-62 та АШ-82ФН, упродовж 1947–48, крім поршн. двигунів конструкції А. Швецова та М. Кузнецова, ремонтувало реактивні двигуни РД-10 для Як-15, Як-17 та здійснювало серед. і капітал. ремонт Як-3. У

листопаді 1949 освоїло ремонт літаків Як-12, Іл-12, Іл-14, Ла-9, Ла-11, розпочало виконувати переоснащення транспорт. літаків у літаки-салони. 1 жовтня 1953 підприємство отримало самост. статус і ще раз змінило назву на 117-й Авіац.-ремонт. завод, який розпочав ремонт реактив. літаків і продовжив ремонт двигунів ВК-1, систем та вузлів для Іл-28, отримав льотно-випробув. станцію. Визначилася осн. спеціалізація підприємства — легкі фронт. винищувачі КБ ім. А. Мікояна. Першим відремонтов. заводом реактив. літаком був винищувач МіГ-15. У 1953–79 тут ремонтували літаки МіГ-15, МіГ-17, МіГ-21 різних модифікацій, а також їхні двигуни, переобладнували МіГ-15 біс — у літаки-мішені М-15, МіГ-17ПФ — у М-17, МіГ-21ПФ — у М-21. Для потреб ДТСААФ здійснювався ремонт Як-18, Як-50, Як-52, а також їхніх двигунів. Часто виїзні бригади допомагали у ремонті вертольотів Мі-2, Мі-4 у Калинові та Черлянах. 1979 освоєно ремонт літаків МіГ-23 та МіГ-27 усіх модифікацій, 1983 розпочали проводити ще й модернізацію МіГ-27. У 1989 завод відремонтував 10-тисяч. реактив. літак. У 1990-х рр. підприємство освоїло ремонт літаків 4-го покоління — насамперед МіГ-29 та його модифікацій. У лютому 1998 завод отримав статус держ. підприємства МО України як Л. д. а.-р. з. у складі держ. концерну «Укроборонпром». На заводі ремонтують планери літака, його системи, агрегати, авіац. озброєння, радіо- та електронне обладнання, прилади і системи електрон. навігації та системи експлуатац. контролю; багато з приладів виготовляють безпосередньо на заводі. Високий рівень виконання робіт на підприємстві гарантовано запровадженою 1978 системою упр. якістю, що відповідає сучас. вимогам міжнар. стандарту ISO 9001:2001. Міжнар. фірма Бюро «Veritas» видала підприємству спец. сертифікат відповідності. Від 2009 на заводі здійснюють модифікацію літаків МіГ-29МУ-1 з розширеними бойовими можливостями. Географія міжнар. співробітництва заводу охоплює понад 40 країн світу. Кількість працівників (2015) — 1000 осіб. Директор — О. Кравчук (від 2003).

С. Я. Янчак

Фотоілюстрації

**Бібліографічний опис:**

Львівський державний авіаційно-ремонтний завод / С. Я. Янчак // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-59622>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).